YENİCEKÖY VE YAKIN ÇEVRESİ

Coğrafi konumunun bu özelliğinden dolayı; ilk çağlardan bu yana daima bu yöre, cazibe merkezi olmuştur. Zira: bitki örtüsü yönünden çok zengin ve de çeşitlidir, Memba sularının çıktığı kaynakları, hem çoktur hem de sertlik dereceleri çok düşüktür. Bu nedenledir ki Uludağın dibindeki kaynak Ayıpınar kaynağı içme suyu nu 1960 lar da getirmişlerdir.

Yakın çevrede yer alan Edebey, Çiftlik-Kızılsaray, Babasultan-Babaylar, Akıncılar-Kadimi, Kozören-Akdarma gibi tarihi nitelik taşıyan yerleşim alanları, daima yönetici kadroların dikkatini çekmiştir. Osmanlının kuruluş devrinde bu yöre, "Beylik Koyunları"nın yayılma alanı olarak değerlendirilmiştir. Bu nedenle yörede oluşturulan ilk köye, "Çoban Köy" adı verilmiştir.

Uzun yıllar padişah hassı olarak tasarruf edilen bu köyle ilgili resmi kaydı. "Hüdavendigar Livası Tahrir Defterleri" adlı kaynak eserin 83. sayfasında yer alan 120. madde muhtevasından öğrenelim:

"A/1487 ve C/1573 tarihlerinde Karye-i Çoban, yıllık vergi geliri açısından 891 ve 650 akçalık bir köydür. Gelire esas olan maddeler, sırasıyla: Resm-i çift ve bennak 116 akça. Hınta, 5 müd. Şaır, 3 müd. İza, 1 müd. Burçak, 1 müd. Dırahtha-i ceviz, 10 adet, 1 müd. Bağat, 60 akça. Öşrr-i ceviz, 40 akça. Bad-i heva, 10 akça. Birhassa çiftlik, 100 akça. Çiftlik-i muattal, 2 adet yekün gelir: 891 akça.

C/1573 yılı Tahririnde ise vergi geliri. Yıllık 650 akçaya düşmüştür. Bununla ilgili tesbit ve tescil şöyledir; Mezkur

Karye, 891 akça hâsıl yazar mamur bir köy olup timar tarikıyla tasarruf olunurken 10 yıldan bu yana harap olmuştur. Bunun üzerine; Havass -ı padişahîye emin olan yetkililer, burasını yıllık 5 müd. galle karşılığında kesime vermişlerdir. Hassa zaptolunur deyu mukayyed. d.d.a.

Gelire esas olan döküm de şöyle tespit olunmuştur. Galle, 5 müd. Çiftlik-i Hassa mensuh, hâsıl 100. Kışlak, der Dest-i Bekir Bey Mirliva- Karahisar-ı Sahib, fi sene resim 50 akça. Yekûn hâsıl: 650 akça.

İshak Paşa Külliyesi ile ilgili olarak düzenlenen vakfiyede görüldüğü üzere: bu yörede Hereke-Heleni köyleri ile çobanlarının eğrek (Sulak, otlak, durak) yerleri bulunmakta ve tümünü içine alan sahanın da Bayazid Paşanın pederi, Yahşi Bey'e timar olarak verildiği kaydedilmektedir. Daha sonraki yıllarda; yörenin geneli, Yenice olarak isimlendirilmiştir."

Şimdi de "hüdavendigar Livası Tahrir Defterleri" isimli kaynak eserin 118. ve 119. sayfalarından aktarma yaparak Yenice Karyesi'ni öğrenelim:

"Madde/ 196 Yenice Karyesi, (B/1520 ve C/1573 tarihlerinde bu köy, aslı itibariyle Yahşi Bey timarı olarak tescil olunmuştur. Ancak daha sonraki yıllarda Sultan Hüdavendigar tarafından Yahşi Beye mülk olarak verilmiş ve bunu takip eden yıllarda da veraset yoluyla Hamza Bey ve çocuklarına intikal ederek "Amme- Vakfı"na dönüştürülmüştür). Metni birlikte izleyelim: Timar-ı Yahşi Bey, evvelce timardır. Sonra merhum Hüdavendigar, mülklüğe vermiş, şimdi nısfın Hamza Bey Oğlu Yahşi Bey tasarruf ider ve nısf-ı aharın dahi Mehmed Çelebi Oğlu Mustafa Bey ve kardaşı Bali tasarruf eder."